

کتاب، ہفتم، مجموعہ جہان اسلام

جہان اسلام

اروپا و امریکای جنوبی

دکتر سیدہ یحییٰ صفوی

مؤسسہ انتشارات امیرکبیر

تہران، ۱۳۹۳

بسم الله الرحمن الرحيم

قَدْ بَاءَ كُفْرًا مِّنَ اللَّهِ نُورًا وَكِتَابٍ مُبِينٍ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَ يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَ يَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ^(۱)

به فضل الهی و به تلاش علمی و تحقیقی و همه جانبه گروه تحقیق مؤسسه آینده پژوهشی جهان اسلام، چهار سال گذشته (از سال ۱۳۸۸ به بعد) و با مدیریت جزئی و کلی اینجانب، کتابی به نام «مجموعه مطالعات جهان اسلام (۵۷ کشور عضو کنفرانس اسلامی)» شامل کشورهای آلبانی، سورینام و گویان به مرحله انتشار رسید. مهمترین خصوصیت سه کشور فوق الذکر، جغرافیایی نسبت به سایر کشورهای عضو کنفرانس اسلامی می باشد. (جغرافیای این کشور پیوسته کشورهای اسلامی از شمال و غرب قاره آفریقا تا غرب آسیا و آسیای مرکزی تا جنوب شرق آسیا امتداد یافته است).

کشور آلبانی واقع در جنوب شرقی اروپا و در غرب سرزمین بالکان و در سواحل دریای آدریاتیک و سرزمین کوهستانی است و دو کشور سورینام و گویان در شمال آمریکای جنوبی و در ساحل اقیانوس اطلس واقع شده اند. کشور آلبانی از یک سابقه چند هزار ساله سکونت انسانی از تاریخ پُر از حماسه و مبارزه با بیگانهان اشغالگر برخوردار است. آلبانی در دوران ظهور و گسترش امپراطوری روم به تصرف در آمد. در قرن ششم میلادی این کشور در زمره مستعمرات روم شرقی یا بیزانس (استانبول) بود. پس از زوال دولت بیزانس امپراطوری ترک عثمانی طی دو مرحله در قرنهای هشتم و نهم قمری مطابق با قرنهای چهاردهم و پانزدهم میلادی و در زمان سلطان

مراد دوم و سپس سلطان محمد فاتح از سلاطین مقتدر عثمانی که مدعی خلافت اسلامی بودند، تقریباً تمامی جزیره بالکان به تصرف در آمد و عثمانی ها آنگاه به سوی مجارستان و اطیش جهت گسترش نفوذ سیاسی و فرهنگی هجوم آوردند. در همین زمان به آلبانی وارد شدند و با مقاومت ۲۵ ساله قهرمان ملی آلبانیایی به نام گسیرگی کاستریوتا که نام اسلامی او اسکندربیک است مواجه شدند. اسکندربیک برای اولین بار با نام آلبانیایی را متحد ساخت و سرانجام فرهنگ و مذهب اسلامی دولت عثمانی را پذیرفتند و بعنوان تنها کشور اروپایی حوزه بالکان یک کشور اسلامی در این منطقه شکل گرفت. در قرن های ۱۷ و ۱۸ میلادی حدود سه چهارم جمعیت آلبانی مسلمان بودند و اسلام عامل ملی وحدت و روحیه دلاوری و حماسی این سرزمین کوهستانی بود. سلطه عثمانی بر این سرزمین تا اوایل قرن بیستم یعنی ۱۹۱۲ ادامه داشت ولیکن با تضعیف این امپراطوری و به هم ریختن ملی آلبانی به رهبری سه برادر به نامهای عبدالله، نعیم و سامی مشهور به «پانزده تیر» به اوج خود رسید و سرانجام به استقلال آلبانی در ۲۸ نوامبر ۱۹۱۲ از امپراطوری عثمانی منجر گردید. جنگهای بالکان وضع شبه جزیره بالکان را دچار دگرگونیهای اساسی کرد و کنفرانس لندن در ژوئیه ۱۹۱۳ آلبانی را امیر نشین خود مختار اعلام کرد و شش دولت شرکت کننده در این کنفرانس این موضوع را تضمین کردند و ویلهم دوم به ریاست این کشور انتخاب کردند. ولی کمی قبل از شروع جنگ اول جهانی (۱۹۱۴-۱۹۱۸) اسعد پاشا نخست وزیر وقت او را مجبور به استعفاء و خروج از کشور کرد.

در جنگ اول جهانی آلبانی به اشغال متحدین در آمد و در سال ۱۹۲۰ بین آلبانی و ایتالیا پیمانی منعقد گردید. اختلافات با کشور یوگسلاوی نیز از طریق کمیته ملل حل و فصل شدند. در سال ۱۹۲۵ احمد ذوگو (زوغو) با کمک دولت یوگسلاوی توانست اداره امور کشور را در دست خود متمرکز نماید و بعنوان رئیس کشور حکومت کند و در سال ۱۹۲۷ یک پیمان دفاعی میان ایتالیا و آلبانی برقرار گردید. در سال ۱۹۲۸ ذوگو رسماً پایان حکومت جمهوری در آلبانی را اعلام داشت و خود را با نام

دوگ اول پادشاه آلبانی خواند و در کشور رژیم سلطنتی و ناپایدار برقرار نمود. در سال ۱۹۳۹ ایتالیا فاشیست برای استحکام موقعیت خود در دریای مدیترانه و تسلط بر دریای آدریاتیک و فراهم کردن مقدمات حمله به یونان و سایر هدفهای آتی در جنگ دوم جهانی بر آلبانی حمله کرد و با وجود مقاومت‌های مسلمانان و ملیون این کشور آلبانی را اشغال کرد ولیکن مقاومت پارتیزانهای آلبانیایی در مناطق کوهستانی ادامه داشت. پس از شکست ایتالیا در جنگ جهانی دوم به همراه آلمان نازی، کشور آلبانی به اشغال ارتش روسیه در آمد و قدرت به دست کمونیست ها به رهبری انور خوجه منتقل گشت. در دسامبر ۱۹۴۵ میلادی اولین انتخابات پارلمانی در آلبانی بعد از جنگ دوم جهانی برگزار و متعاقب آن جمهوری آلبانی اعلام موجودیت کرد. در مارس ۱۹۴۶ قانون اساسی جدید از سوی پارلمان آلبانی به تصویب رسید و ریاست جمهوری و فرماندهی کل قوا را اختیار انور خوجه قرار گرفت. سمت نخست وزیری تا سال ۱۹۵۴ و دبیر کل حزب کمونیست تا زمان وگش یعنی سال ۱۹۸۵ به عهده وی بود. آلبانی در زمان تسلط نظام بر این کشور از یک سیستم اقتصادی اجتماعی نیمه فئودال برخوردار بود که ۸۷ درصد مردم در بخش کشاورزی مشغول بودند و با حاکمیت کمونیستها، انور خوجه با کمک های شوروی سابق و چین موفق شد سیستم اقتصادی آلبانی را از حالت نیمه فئودالی و فقر اقتصادی (فقرترین کشور اروپایی) به وضعیت کشاورزی صنعتی متحول سازد.

بیا مرگ انور خوجه ، رهبران جدید آلبانی برای مدرنیزه کردن اقتصاد توسعه نیافته کشور برنامه های متعددی را به مورد آزمایش گذاشتند که در این دگرگونی اقتصادی کشور بدون تغییر اصول حزب و ایدئولوژی کمونیستی برپا با پیروزی حزب دموکراتیک آلبانی (DPA) در انتخابات پارلمانی مارس ۱۹۹۲ و سرنگونی رژیم سوسیالیستی. دولت غیر کمونیستی آلبانی سیاست خصوصی سازی و احترام به مالکیت خصوصی و حقوق مردم مسلمان و به برقراری اقتصادی آزاد را در اولویت کار دولت قرار داد. در سالهای اخیر اقتصاد آلبانی بهبود یافته و متوسط سالیانه GDP بین سالهای

۲۰۰۳ تا ۲۰۰۷ معادل ۵/۵ درصد بوده است. بیش از ۷۰ درصد مردم آلبانی مسلمان هستند. تعداد پیروان حضرت مسیح (ع) در آلبانی حدود ۳۰ درصد جمعیت را تشکیل می دهند که ۱۰ درصد مسیحیان کاتولیک در شمال این کشور مستقر می باشند و ارتدوکس ها ۲۰ درصد جمعیت آلبانی را تشکیل می دهند. از نظر رفاه اجتماعی و استانداردهای زندگی آلبانی در سطح پائینی نسبت به سایر کشورهای اروپایی قرار دارد و می توان گفت از فقیرترین کشورهای اروپایی محسوب می شود. کشورهای سورینام و گویان هم در کشور در کنار اقیانوس اطلس و در شمال آمریکای جنوبی واقع شده اند.

این دو کشور آمریکای جنوبی تنها عضو سازمان کنفرانس اسلامی می باشند و از جمعیت و مساحت کم برخوردارند. یعنی سورینام با جمعیت ۵۶۰۱۵۷ (سال ۲۰۱۲) و مساحت ۱۶۳۸۲۰ کیلومتر و گویان با جمعیت حدود ۷۴۱۷۸۶ (۲۰۱۲) و مساحت ۲۱۴۹۶۹ کیلومتر مربع جزء کمترین کشورهای آمریکای جنوبی محسوب می شوند.

استقلال گویان از انگلستان به سال ۱۹۶۶ می رسد و تاریخ استقلال سورینام از هلند ۱۹۷۵ است. هر دو کشور از نظام سیاسی بر مبنای دموکراسی برخوردار هستند. ۸۵ درصد لاقتصاد کشور سورینام به صادرات نفت، آلومینیوم و طلا وابسته می باشد و به کمک های خارجی از جمله هلند و بلژیک و بنیاد توسعه ای وابسته به آمریکا استفاده می کند.

ساختار اقتصادی گویان از سال ۱۹۸۰ بر محور شکر، بوکسیت و نفت وابسته می باشد. پس از اجرای برنامه اصلاحات اقتصادی ۱۹۸۹ تا حدودی توانست اقتصاد خود را اصلاح نماید به طوریکه در سال ۱۹۹۱ تا ۶ درصد افزایش رشد اقتصادی داشته است.

گویان از روابط دیپلماتیک وسیعی با کشورهای عضو اتحادیه اروپا، بانک توسعه ای آمریکایی و برنامه ی توسعه ی سازمان ملل برخوردار است و سازمان دولت های آمریکایی (DAS) در جورج تاون (پایتخت گویان) دفتر مرکزی دارد.

گویان به شدت از یکپارچگی و انجام منطقه ای جامعه ی کشورهای کارائیب و بازار

همشترک آنها حمایت می کند.

موسسه آینده پژوهی جهان اسلام پیشنهادات صاحب نظران و فرهیختگان ارجمند را هدیه ای جهت ارتقای سطح کیفی کتب تألیفی در چاپ های بعدی می داند. ایمیل موسسه برای دریافت نظرات شما بزرگواران INFO@IIWFS.COM می باشد.

«کَتَبَ اللَّهُ لَا غَلْبَنَ أَنَا وَرُسُلِي»

دکتر سید یحیی صفوی

تهران - تابستان ۱۳۹۲

www.ketab.ir

فهرست مطالب

الف	پیش گفتار
۱۵	آلبانی
۱۸	جمعیت
۱۷	وضعیت جغرافیایی
۲۰	پیشینه
۳۴	اقتصاد
۵۰	مراجع قانونی، قضایی و اجرایی
۵۴	دین و مذهب
۵۵	مطبوعات
۵۸	آموزش
۵۹	وضعیت دینی
۵۹	بررسی های آماری
۶۷	پی نوشت
۶۹	صور بنام
۷۲	جمعیت
۷۱	وضعیت جغرافیایی
۷۳	پیشینه
۸۰	اقتصاد
۹۱	مراجع قانونی، اجرایی و قضایی
۹۸	دین و مذهب
۹۸	مطبوعات
۹۹	آموزش
۱۰۱	وضعیت دفاعی
۱۰۲	بررسی های آماری
۱۰۹	پی نوشت
۱۱۱	گویان
۱۱۳	وضعیت جغرافیایی
۱۱۴	جمعیت
۱۱۵	پیشینه
۱۲۲	اقتصاد
۱۳۹	مراجع قانونی، قضایی و اجرایی
۱۴۴	دین و مذهب
۱۴۴	مطبوعات

۱۴۶.....	آموزش
۱۴۷.....	وضعیت دفاعی
۱۴۸.....	بررسی های آماری
۱۵۶.....	پی نوشت

www.ketab.ir